

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ : Başvuran Mahkemenin itirazına dayanak yaptığı gerekçesi:

"Mahkememizde yapılan duruşma sonunda C. Savcısı esas hakkında mütalâasında; sanıklardan Temel Karatuzla'nın bir adet teyp, bir adet kasetli teyp ve iki hoparlörü ticaret maksadı ile olmayıp istimal ve istihlâk maksadı ile yurda soktuğu anlaşıldığından 1918 sayılı Kanunun 25/1-2, sanık Yusuf Özdemir'in cif değeri 12.080 lira olduğu anlaşılan kaçak eşyayı ticaret kastı ile getirip bulundurduğu anlaşıldığından 1918 sayılı Kanunun 25/3 ve son maddeleriyle cezalandırılmasını istemiştir.

2/5/1979 tarihli son celsede C. Savcısından sorulduğunda; 1918 sayılı Yasanın 25. maddesinin ikinci fıkrası Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına aykırı olduğundan iptali gerektiği ve bunun için gereken girişimde bulunulmasını istemiştir.

Mahkememiz 1918 sayılı Yasanın 25. maddesinin ikinci fıkrasındaki hükmü Anayasa'ya aykırı görmüş ve bu hususta mütalâası sorulan C. Savcısının aykırılık iddiasını da ciddi olarak kabul etmiştir.

Şöyle ki: Kaçakçılığın Men ve Takibine dair 1918 sayılı Yasanın 25. maddesinin birinci fıkrası istimal ve istihlak kaçakçılığı suçlarını karşılamakta olup madde fıkrasında öngörülen ceza gümrük kaçağı eşyaların gümrüklenmiş değeri kadar hafif para cezasından ibarettir. Bu maddenin ikinci fıkrasında kaçak eşyanın gümrüklenmiş değeri 50 lirayı tecavüz ettiği takdirde 50 lirayı tecavüz eden miktar için beher gün üç lira ve küsuru dahi bir gün sayılarak bir yılı geçmemek üzere hafif hapis cezasına çevrileceğini emretmiş bulunmaktadır.

25. maddenin birinci fıkrasına giren suçta istimal veya istihlak maksadı ile bulundurulmuş kaçak eşyanın gümrüklenmiş değeri 1145 TL. lirasını bulduğu takdirde sanığın en az bir yıl hafif hapis cezası ile mahkûmiyetine karar verilmesi gerekecektir. Kaçakçılık suçu olduğu için cezasının ertelenmesi imkânı yoktur. Ayrıca 647 sayılı Kanunun 4. maddesi uyarınca paraya çevrilmesi de ceza müddeti bakımından mümkün değildir.

Buna karşı daha vahim suç şekli olan ticaret maksadı ile kaçakçılıkta, kaçakçılığa konu eşyanın değeri (cif kıymeti) bin liradan fazla değilse 1918 sayılı Kanunun 25/3. maddesine giren bu suçta mecburen ceza yarıya inecek ve yarıya indikten sonra da 647 sayılı Kanunun 4. maddesiyle paraya çevrilme imkanına kavuşması imkân dahilinde girmiş olacaktır.

1918 sayılı Yasa 7/1/1932 tarihinde kabul edilmiştir. O tarihte Reşat altınının değeri 8 lira iken bu gün 5.500 liradır. Para değerindeki, bu düşme 1918 sayılı Yasanın 25. maddesinin ikinci fıkrasındaki 50 lirayı bu gün için çok değersiz ve geçersiz bir miktara sokmuştur. İstimal ve istihlak kaçakçılıklarında 1932 yılında elli liralık malın değeri bu gün her halde beşbin lirayı geçecek durumdadır. Bu husus (uzmanın gatagayyürü ile ahkâmın tebeddülüne kimse mani olamaz) biçiminde mevcut mecelle hükmünü günümüzde de icra ettiğini göstermektedir.

Sonuç olarak 1918 sayılı Yasanın 25. maddesinin birinci fıkrasının zaruri devamı olan ikinci fıkrasındaki hüküm ile daha vahim suçu kapsayan üçüncü fıkrasındaki hüküm arasında adalete uyar bir ahenk yoktur. Hafif olarak kabul edilen fiile daha ağır cezayı vermeyi amir

Esas Sayısı:1979/24

Karar Sayısı:1979/36

kılan 1918 sayılı Yasanın 25/2. madde fıkrasının tümü ile iptali gerektiği kanısına mahkememiz varmıştır.

Yukarıda açıklanan gerekçeler uyarınca :

1. Davaya bakan mahkememiz gerektiğinde sanığa uygulanacak 1918 sayılı Yasanın 25/2. maddesindeki hükmü Anayasa'nın özüne ve esasına aykırı gördüğünden iptali için bu yolda Anayasa Mahkemesinden verilecek karara kadar davanın geri bırakılmasına,

2. Dosyanın örneği çıkartılarak bu kararla birlikte Anayasa Mahkemesi Başkanlığına yollanmak üzere Ankara C. Savcılığına verilmesine,

3. Asıl dosya üzerinde Anayasa Mahkemesince işin gelişinden başlamak üzere altı ay içinde karar verilemez ise Mahkememizin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 151/son maddesi uyarınca hüküm vermesine ve davanın yürütülmesine,

4. Bu duruma göre duruşmanın bizzarur 5/11/1979 Pazartesi saat 9.00 a bırakılmasına müdahil vekili ile sanıkların yokluğunda karar verildi" biçimindedir".